

ORBÁN JÁNOS DÉNES

A vészbanyák feltámadása

György Attilának, a *Boszorkányok feltámadása*
rettenhetetlen szerzőjének

Minekutána az isteni gondviselés és a földi maecenatura jóvoltából az Úr ezerkilencszáz-kilencvenhetedik esztendejében az emberiség elé bocsáthattam a boszorkányok újkori térhódítására figyelmeztető könyvemet, a *Revidivus Maleficarumot*, más néven *A boszorkányok feltámadását*, én Jacob Henger, minden idők legpotensebb inkvizitora, kit manapság György Attilaként dicsérnek és gyaláznak, ismét jelentkezem, mégpedig ezekkel a sorokkal.

Mielőtt a lényegre térnék, és beszélnék az életemben történt gyökeres változásokról, hadd emlékeztessem azokat, akik nem olvasták Maleficarumomat, annak néhány alaptézisére, mely tézisekkel forradalmasítottam a férfi-nő viszonyt, a mély- és magaslélektant, a varangyos béka gasztronómiai hermeneutikáját, s végül – de nem csak az utolsó soromban – az irodalmat:

Léteznek szép és gonosz nők.

Idem, időnként a férfiak hajlamosak belezavarodni szép és gonosz nőkbe, akik úgy játszanak velük, mint Kund Abigél macskája Bárczi Benő egerével.

Idem, az igaz férfiú szívesebben üzekedik gyönyörű és tüzes fehérréppel, mint randa és frigid néemberrel, kecskével, nílusi krokodilussal vagy komodói varánusszal.

Idem, ha a boszorkányok banánt esznek, én is arra gondolok, amire a kedves olvasó.

Ne fésüld még vissza, kedves olvasó, hátadnak forradalmi megállapításaim által felborzolt szőrzetét, mert én, a nyughatatlan inkvizítor, újabb meglepetéseket tartogatok számodra!

Ugyanis nagyhírű könyvem megjelenése után két héttel, egy misztikus nyári esten, Szeklerburg városának egyik kávéházában üldögéltem. Testem egy széken ült, és autodafét kortyolgatott egy krigliből, míg hatalmas inkvizítori lelkem három széket foglalt el, és mámoros excitációk emlékének óborát szürcsölte, ugyancsak az én kontómra.

Lilith és Azáél lányaira gondoltam, szerelmük felettébb veszedelmes, ám mézédés kárhozatára, s simogattam pompás inkvizítori Excaliburomat, derék fegyveremet, mely sosem hagyott cserben, s ezúttal is fenyegetően fölemelkedett, hogy bármikor lesújthasson az utamba kerülő boszorkányokra. Majd bölcs barátom és mesterem, Henricus Excitoris emlékét gondoztam képzel-

mem virágaival, a nagy Excitorisét, kit idestova ötszázötven esztendeje láttam utoljára, egy csábos, vasszűzekkel, csigákkal és ostorokkal kitűnően felszerelt, egyházi tulajdonban lévő sztriptízbárban, ahol egy érzéki spanyolcsizmát viselő boszorkányt táncoltattunk, záróráig. (Emlékszem, különösen gyanús volt, hogy ágyékát tenyérszerű helyen háromszög alakú fekete szőrzet borította, s mikor észrevettük, hogy mellbimbói két sárgadinnye nagyságú halmon helyezkednek el, boszorkánysága immáron tagadhatatlan volt.)

Hirtelen egy pókfonálon bikanyakú férfiú ereszkedett le a mestergerendáról, és pillanatok alatt elfogott, kínvallatás alá vetett és agyoncsapott három ott ólálkodó boszorkányt. Módszereiről rögtön ráismertem.

– Excitoris! – hördültem fel.

– Üdvözöllek, Jakab – köszöntött a hős, leseperte lelkemet az egyik székről, és leült asztalomhoz. Lelkem mordult egyet, majd megpróbált a megmaradt két széken elférni.

– Mi járatban vagy, mesterem? – kérdeztem, bukfacezvéen a viszontlátás örömétől.

– Igen – felelte a bölcs Excitoris, és egy meszely bort rendelt, és a bor ellenértékét követelő pincérlányról lerántotta a leplet, és kárpadra vonta. Majd inkvizítori szeméit belemélyesztette csakráimba, és két óra múlva megszólalt:

– *Szép a rút, és rút a szép!*

S mielőtt szóhoz juthattam volna, felszökött az asztalra, és karbatett kézzel eljárta a kállai kettőst, a mezősegi ropogóst és a Katyusát, s közben imígyen énekelt, mezzoszoprán hangon:

*Tüzes gyúkszem, békaháj,
Varjúvelő, kutyaszáj,
Kutyatejű sűrű mérge,
Kuvikpelyh, vipere kéрге
Hadd buzogjon, főzve, sütvé,
Pokoltűznél, öblös üstbe!**

– Mit sugallsz bölcs és rejtelmes szavaiddal, mesterem, és miért nem Szabó Lőrinc fordításában? – kérdeztem, midőn visszaült.

– Bizony mondom néked, Jakab, testvérem, derék tanítványom, művedben megfeledkeztél a vészpanyákról – dörögte Excitoris, majd modern befogadás-esztétikai és hermeneutikai módszerekkel bebizonyította, hogy Szász Károly fordítása ízesebb a Szabó Lőrincénél, pódiumszínpadot épített, véleményét alátámasztotta három mono-, két sztereo- és négy bonyológgal, tíz percig hajlongott a tomboló közönség előtt, tüzes billoggal autogramot osztogatott a ra-

* Shakespeare: *Macbeth* – *A vészpanyák dala*, Szász Károly fordítása

jongó hölgyeknek, majd beleült az Illés szekerébe, és a Himaláják jeges csúcsaira hajtatott.

Nekem pedig nem volt maradhatásom. A történektől szédelegve léptem ki az utcára, és hazafelé indultam. Lelkem dohogva követett.

Az utca néptelen volt. Zuhogott az eső, de különös módon csak énrám, és érdekes módon esőcseppek helyett varangyos békák potyogtak az égből. Csurombékásan értem haza; végig gépiesen ismételttem magamban Excitoris szavait:

Szép a rút és rút a szép...

Otthonomba érve békaherét vacsoráztam beléndekkel és csattanó maszlaggal; majd megágyaztam a jobb időket is megért kárpádon, és mély inkvizítori álomba merültem.

De másnap már kora hajnalban magam mögött hagytam Szekleburgot, hogy a várostól északra elterülő végtelen varangyosölöncséri erdőben megkeressem a vészbanyákat, kikről mindezidáig dicstelen módon megfeledkeztem.

*

Három napon, három éjszakán és egy örökkévalóságon keresztül bolyongtam a félelmetes vadonban, hol még a fák is lábujjhegyen járnak. Éhemet galócákról gyűjtött legyekkel és Isten teheneivel vertem el. S midőn már kétségbeesetten vissza akartam fordulni, végre, a sündisznók taposta ösvényen, szembe-típett velem egy tőpörödött anyóka, hatalmas elejtett vaddisznót cepelvén gyöngye vállain. Az orrán éktelenkedő óriási szőrös szömörcsről rögtön rájöttem, hogy a vészbanyák közé tartozik.

– Üdvözöllek, szépfiú! – sipította a banya. – Ha megmondod, mi ez itt, a vállamon, a magadéva tehetsz!

Harsányan felkacagtam, cinikus válaszra készülődve, de a banya megelőzött.

– Miért, azt hiszed, nem esmérem a köznép tréfáit? Na jer, fiam, vedd át széles vállaidra ezen kicsiny rózsaszín malac terhét, s kísérij hazáig. Ott majd megtudod, amit akarsz, s ebédet is készítek tenéked.

Vállaimra vettem a vaddisznót, s bár meggörnyedtem súlya alatt, de férfiasan cepeltem a vészbanya kulipintyójáig.

A banya asztalhoz ültetett, s híven követve a shakespeare-i receptet – Szász Károly fordításában – pompás ebédet rittyentett.

S hogy utána mi történt? – tán még az én derék pennám is gyöngye ahhoz, hogy leírjam, szavakra nem fordítható az az érzés, mely hatalmába kerített, ahogyan hallgattam beszédét, figyeltem mozdulatait. Ismert engem, és ismert mindent. Ismerte a múltat és az eljövendőt, és a jelen tangenciális pillanatát is oly könnyedén csippentette hüvelyk- és mutatóujja közé, akár egy tetvet. Ismerte a filozófiát, a történelmet, az irodalmat, a matematikát, az atomfizikát.



Einstein relativitás-elméletét, a Kámaszútrát és a napisajtót. Nem volt hatalmam felette, én, ki századokon át boszorkányok hordái felett diadalmaskodtam derék Excaliburommal, megsemmisültem eme bölcsesség előtt. A bölcsesség aurája beragyogta a vézbanyát, és megértettem Excitoris sejtelemes szavait, hogy „szép a rút és rút a szép”. E misztikus fény ragyogása megváltoztatta osztoba kultúránk esztétikai kategóriáit. A vörös és lángoló hajak, a vakító fogsorok, az ívelt, feszes, vonagló, tejfehér testek, a tomboló szeszélyek – a boszorkányok varázsa szertefoszlott, és én leküzdhetetlen gerjedelemmel vettem rá magam a vézbanyára, csókoltam ősz haját, foghíjas száját, marcangoltam fonnyadt, aszott testét. Felejtethetetlen az az éjszaka, az izmos, fiatal férfitest és a misztikus bölcsesség násza, a Test és a Lélek egyesülése, a szépség rútsága és a rútság szépsége. Akkor én, Jacob Henger, újjászülettem, félezernyi értelmetlenül elfecsérelt év után.

Midőn másnap délben felocsúdtam az életem legszebb szeretkezését követő édes álomból, egy tisztáson találtam magam. A kulipintyó meg a vézbanya eltűnt, én pedig ezernégyszázötvenhat napig mámorosan vándoroltam a vadonban és a lápokon, vézbanyák szerelmében feredve, tapasztalatokat gyűjtve, hogy megírhaszam életem főművét, a Redivivus redivivusát.

*

Tudni kell mindenekelőtt, hogy a vézbanyákat az ördögök öreganyja és egy kísértésbe vitt, filozófiai gondolkodásra hajlamos remete nászából született leánytól származnak, ki az orra hegyén lévő hatalmas és szerfelett szőrös bircsók jóvoltából a Szömörce nevet kapta. Megáldatván a jövőbe látással, Szömörce megjósolta Lucifernek, hogy a 666-os nem lesz nyerőszám a lottón, ezért az elűzte a pokoli körökből, és megátkozta, hogy leszármazottjai, a vézbanyák, mindenhol kivétel nélkül, erdőkben, lápokon és nedves barlangokban tengessék napjaikat.

A vézbanyákat halandó anya szüli, a pokoli erők beavatkozásával. Mely asszony a gyermek megfogadásának tizenharmadik napján a veres retekéből és ugorkából készített salátára lócitrom levét facsarja, majd pedig a déli harangszó után azzal biztatja a szomszédot, hogy annak a kecskéje is meg fog dögleni, egészen biztos, hogy vézbanyát szül. Ilyenkor méhében előbb a szömörce fejlődik ki, majd a szömörcsre a magzat, kit születése után szömörce és különlegessége következtében mind szülei, mind a többi emberek utálnak és csúfolnak, ezért az magányos, idegbeteg, angolkóros és szabadkőműves lesz, egy idő után megszökik, és az erdőbe menekül, ahol is társai befogadják, beavatásként elolvastatják vele Hermes Trismegisztoz halála után írt műveit, Lope de Vega-nak mind az 1800 drámáját, majd pedig Swedenborg, Angelus Silesius, Paracelsus és Paraméter ezoterikus írásait. Ezeket követi a New York-i és a tokiói telefonkönyv, végül pedig Esterházy Péter minden műve. Így a vézbanya-

jelölt készen áll a mágikus praktikák befogadására és a látnoki képességek kifejlesztésére.

A vézbanyáknak két fajtáját különböztethetjük meg. Rangban az elsők a *szipirtók*, melyek soványak, aszottak és görbék, mellbimbónak híjával találtnak, szömörcsük pedig az orrukon helyezkedik el, és szőrös. Ők azok, kik nemcsak látják a jövőt, de értik is azt, értik az ok és okozat, a sors és rend metafizikáját, és végig bírják olvasni egymás után tizenháromszor Joyce *Ulysses*-ét és Juhász Ferenc eposzait. Ők a történelemben kulcsfontosságú szerepet játszó emberek jósnői, fenyegető vézmadarai (lásd Macbeth, Napóleon, János Vitéz, Jókai Mór, Mózes Attila, Mao Ce Tung és Torgyán József eseteit a vézbanyákkal!)

A másodrangú vézbanyák pedig a *csoroszlyák*, melyeknek teste kövér és lötyyed, szömörcsük az orrukon kívül a homlok is elhelyezkedhet, zsíros, fényes és szőrtelen. Ők csak látják, de nem értik a jövőt, magasabb rendű mágikus praktikák elsajátítására valamint százhusz oldalnál terjedelmesebb orosz regények elolvasására képtelenek. Ők az egyszerű emberek jósnői.

A vézbanyák, bár a pokol fajzatjai, nem eszközei a Sátánnak, mint a boszorkányok, csupán cinizmusukkal, kegyetlen őszinteségükkel és dekonstruktivizmussal keserítik az emberek életét. Csak a rosszat jósolják meg, a bukást, a szerencsétlenséget – ezért nevezik őket vézbanyáknak. Bár – főképp a szipirtók – mágikus praktikák felettébb jó ismerői, nem foglalkoznak sem rontással, sem gyógyítással. A rossz lelkiismeret asszonyai ők, kik a bűnös vagy bűnre készülő embereknek homályos, már-már dadaista szövegeket mondanak, melyekből azok megsejthetik végzetük esszenciáját. A vézbanya jóslatának hatására a bűnös ember még jobban belebonyolódik a bűn indáiba, kétségbeesetten igyekszik elkerülni végzetét, de közben csak újabb meg újabb bűnököt követ el, melyek közelebb hozzák a jóslat beteljesedésének időpontját. A vézbanya – kárhozat ketyegő órája – már a pokolba jutás előtt megkezdi a bűnösök kínzását.

*

Engem, Jacob Hengert, a szerelmes inkvizítort azonban leginkább a vézbanyák szerelme izgat. Az áldozataikat szerelmi praktikákkal megrontó boszorkányokkal ellentétben a vézbanyák szerelme a legéltetőbb szerelem. Hihetetlen, hogy ezek a megvetett vénasszonyok, kik nem szerelemre, hanem arra vannak ítélve, hogy hollóként károgjanak az élet csatamezeje felett, mily odaadással viseltetnek azon férfiember irányában, ki felfedezi bennük az érző és érzelmre éhező nőt, aki felülkerekedik a gyarló emberi esztétika előítéletein és ostobaságain, és meglátja az ősz haj, a foghíjas száj, a ránc, a lötyyed hár és mindenekfölött a szömörcs, ezen érzéki, szinte beszélő szerv szépségét, melyet ráadásul a Tudás fénye aranyoz be. A vézbanyák ismerik legrejtettebb

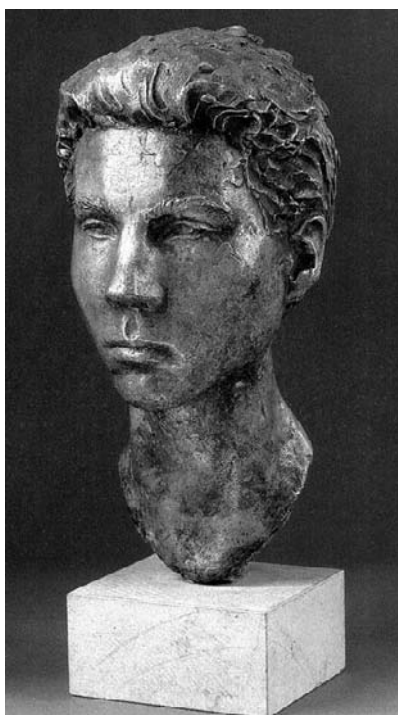
vágyaidat is, testedet felséges elegekkel, lelkedet pedig bölcs beszéddel táplálják, akár a Danubius Rádió.

Megízlelvén szerelmüket rájössz, hogy az igazi szerelem nem harc, mint a boszorkányokkal és egyéb nyavalygó fehérchselédekkel űzött viszony, hogy vannak némberek, kiktől megkaphatsz mindent, s a megnyugvás medrébe érhetsz.

Erről fog szólni életem fő műve, a Redivivus redivivusa, melyben megírom a vészbannyák történetét, lélektanát és anatómiáját, a velük való szerelem érzésvilágát, érzelmes kalandjaim és emlékeim lírai regényét.

Mert szép a rút, és rút a szép.

És én, Jacob Henger, a történelem legpotensebb és legérzelmesebb inkvizítora, kit manapság György Attilaként dicsőítenek és gyaláznak, esküszöm, hogy megírom ezt az új korszakot megnyitó, a kultúrát és az esztétikát megváltoztató, forradalmi paradigmát és remekművet, s e mű tankönyve lészen minden igaz szerelemre áhító férfitársamnak. Megírom akkor is, ha varangyos békák, varangyos elefántok, varangyos kritikusok, ha vénasszonyok potyognak is az égből.



FRITZ MIHÁLY: ROLF